

1537. Vicarius Pa- pr executor deputatur.

§.2. Mandantes venerabili fratri Philip- po Episcopo Salutarum, moderno ac pro tempore existenti nostro in eadem Urbe, ejusque districtu, in spiritualibus Vicario generali, quatenus inhibitionem, & decre- tum nostros hujusmodi perpetuis futuris temporibus inviolabiliter observari faciat cum effectu, & contraditores quolibet, & rebelles, ac si in praemissis non parentes, per sententias, censuras, & poenas Ecclesia- sticas, ac alia opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, ac censuras, & poenas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

Clausula de- rogatorie.

§.3. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac stylo Pa- latii, & Curiarum Gubernatoris, Senatus, & Auditoris Camerae hujusmodi, nec ea- rumdem Curiarum, etiam juramento &c. roboratis statutis, ac consuetudinibus, pri- vilegiis quoque, indultis, & literis Apostoli- cis, sub quibuscumque tenoribus, & for- mis, ac cum quibusvis clausulis, & decre- tis in contrarium quomodolibet concessis.

Sola signatu- ra sufficit.

§.4. Et praesentium, etiam absque eo quod registrantur, aut illius data appona- tur, solam signaturam sufficere, & ubique fidem facere, in iudicio, & extra, regula contraria non obstantibus, decernentibus. Placet & ita mandamus. A.

Papae subscript.

XVII.

Declaratio, & ampliatio facultatum Colle- gii Scriptorum Archivii Romanae Curiae, in legitimandis Bastardis.

Illud Collegium erexit Julius II. in sua Con- stit. XIX. Sicut. Tom. III. Par. III. fol. 299.

PAULUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Romani Pontificis providentia circum- specta nonnumquam per ejus Prae- decessores gesta, cum super illis dubia oriun- tur, ne aliqui propterea litibus indebitis fa- tigentur, dilucidat, & declarat, prout con- venit, & rei qualitate inspecta conspiciit in domino salubriter expedire.

Julius II. ere- xit istud Col- legium, & co- cecit faculta- tem legiti- mandandi bastar- dos.

§.1. Sane pro parte dilectorum filiorum Collegii Scriptorum Archivii Romanae Curiae Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod licet dudum sel. rec. Julius Papa II. Praeceptor noster in institutione Collegii praedicti per eum erecti, inter alia eidem Collegio, seu illius Correctoribus, & Of- ficialibus quoscumque Bastardos, Manse- res, & Nothos, sine tamen praedictio venientium ab intestato, legitimandi faculta- tem concesserit, ac Collegium, seu Cor- rectores, & Scriptores praefati facultatis hujusmodi vigore certas formas super hu- jusmodi legitimandis faciendis ordina- verint.

§.2. Et tam tempore ipsius Julii, quam

etiam pie memoriae Leonis X., Adriani VI., & Clementis VII. Romanorum Pontificum, etiam Praeceptorum nostrorum, ac nostri Pontificatum temporibus facultatem hu- jusmodi continuantes, quamplures Bastar- dos, Manseres, & Nothos ex quocumque coitu procreatos, etiam stantibus legitimis, absque tamen praedictio venientium ab in- testato, juxta dictas formas diversimode legitimaverint, ac in possessione, seu qua- si legitimandi hujusmodi pacifice, & dictae formae per ipsos observatae haecenus fuerint, ac legitimaciones per eos haecenus factae impugnae non extiterint, neque de illarum validitate ab aliquibus haecenus haesitatum fuerit.

Dubium de quo hic exci- tatum fuit.

§.3. Nihilominus in praesentiarum a nonnullis de viribus legitimacionum per ipsum Collegium de illegitimo consensu pa- trum legitimorum, stantibus filiis legiti- mis, & naturalibus, juxta formam per ip- sos traditam factarum haesitatur, & asseri- tur, facultatem Collegii hujusmodi ad ca- sum, in quem pater illegitimi filios legiti- mos, ac naturales haberet, se non exten- dere, cum hoc ipsa facultate specialiter ex- pressum non reperitur, ac solum Bastar- dos, Manseres, & Nothos, cum illa clau- sula, sine praedictio venientium ab intesta- to, comprehensos esse. Quare pro parte praefatorum Collegii Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super iis opportune provi- dere, de benignitate Apostolica digna- remur.

Hic ideo Pont. illud removet.

§.4. Nos igitur hujusmodi ambiguitatis dubium submovere, ac tam per ipsos Col- legium dictae facultatis vigore, in posterum legitimandorum, quam etiam ipsorum Collegii, quorum interpretatione formae praedictae traditae fuerunt, & juxta illas ille- gitimaciones hujusmodi processerunt, in- demnitati providere, ac dispensis, nec- non diversis litibus, & forsan scandalis, quae exinde oriri, ac subsequi possent, ob- viare, necnon Status, tam Urbis, quam Romanae Ecclesiae, in qua legitimaciones ipsae conceduntur, quieti consulere, nec- non formarum, & legitimacionum hujus- modi tenores praesentibus pro expressis ha- bere volentes, ipsasque legitimacionum formas, ut praefertur, traditas approban- tes, confirmantes, ac innovantes, hujus- modi supplicationibus inclinati, praefatos Collegium facultatis praedictae vigore, quo- scumque illegitimos, ex quocumque illici- to, ac damnato coitu procreatos, etiam si eorum genitores filios legitimis, & natu- rales haberent, absque tamen praedictio venientium ab intestato, legitimare posse, & legitimaciones per eos in posterum fa- ciendas, etiam stantibus legitimis, validas, & efficaces fore, suosque effectus sortiri, ac firmiter observari debere, & illis, quibus fieri contigerit, suffragari, ac eos, qui le- gitimati pro tempore fuerint, juxta hujus- modi legitimaciones succedere posse.

Et ita iudi- cari debere docentur.

§.5. Sicque in praemissis omnibus, ac singulis per quoscumque, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac dictae Ro- mana

1537.

mana Ecclesiae Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, ac interpretandi, facultate, & auctoritate, judicari, ac desiniri debere, necnon quic- quid fecus super iis, a quoquam quavis au- thoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane, au- thoritate Apostolica, tenore praesentium declaramus, & decernimus, ac pro potiori cautela facultatem praedictam ad hoc ex- tendimus, & ampliamus.

Quibuscum- que non ob- stantibus.

D. P. A. IV. die 31. Oct.

§.6. Non obstantibus quibusvis Consti- tutionibus, ac Ordinationibus Apostolicis, necnon omnibus illis, quae praefatus Julius Praeceptor in literis erectionis Collegii hujusmodi voluit non obitare, & quae praesentibus pro repetitis haberi volumus, ce- terisque contrariis quibuscumque. Nulli ergo &c.

Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quin- gentesimo trigesimo septimo, pridie Kal- andas Novembris, Pontificatus nostri An- no IV.

XVIII.

Privilegium centenariae praescriptionis, & alia gratia, Congregationis Cassinensis, alias S. Justinae Monachorum Ordinis San- cti Benedicti.

Cetera quae hanc tangunt Congregationem, vide in Constit. II. Julii II. Super. Tom. III. Par. III. fol. 260.

PAULUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Benignitas Sedis Apostolicae consueta, ea quae per Romanos Pontifices pro Reli- gionis conservatione, & augmento, ac Monasteriorum, & aliorum Piorum loco- rum, necnon personarum devotarum in- eis sub regularis disciplinae observantia Do- mino militantium, prospero, ac tranqui- lo statu, & salubri directione provide con- cessa, ac etiam approbata, & innovata, comperit, ut eo firmiter illibata persistant, quo frequentiori suo fuerint praesidio pro tempore stabilita, libenter approbat, in- novat, eisque uberiores Apostolici muni- minis robur adiacet, ac de novo concedit, & alias pro eorum observatione providet, prout in Domino conspiciit salubriter ex- pedire.

Plerique Pon- tifices Congre- gationi Cassi- nensi multas gratias elargi- ti sunt.

§.1. Sane pro parte dilectorum filiorum Modernorum Praesidentis, & Definitorum Capituli Congregationis Cassinensis, alias S. Jus- tinae de Padua Monachorum Ordinis S. Be- nedicti Regularis Observantiae, necnon ip- sius Congregationis, Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod dudum pro divini cultus augmento, & Religionis propagatio- ne, ac Regularis observantiae conservatio- ne, Congregationi praedictae, ac illius Prae- sidentibus, Definitoribus, Visitatoribus, Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

Abbatibus, Prioribus, Rectoribus, Mo- nachis, Convertis, Novitiis, eorumque Cap- tellanis, familiaribus, ac servitoribus, nec- non Monasteriis, Prioratibus, ac locis etiam unitis, Ecclesiis, Capellis, Oratoriis, mem- bris, ac bonis pro tempore existentibus, quam plura, & diversa privilegia, immu- nitates, exemptiones, tam ab Ordinario- rum jurisdictione, quam etiam ab omni im- positione, exactioe, collecta, decima, subsidio, & alio quocumque gravamine, quocumque nomine censerentur, per Ro- manos Pontifices pro tempore existentes, etiam pro tempore imponenda, necnon a quocumque onere, occasione Legatorum, Subdelegatorum, Nunciorum Apostolico- rum, Ordinariorum, Diecefanorum, seu alterius cujuscumque, etiam Apostolica auctoritate imponenda, ac caritativi, & al- terius cujuscumque subsidii, impositionis, collectae, vel alterius cujuscumque exactio- nis, ac oneris personalis, & realis, vel mixti, annatarumque etiam ratione Mona- steriorum, & aliorum beneficiorum, etiam unitorum solutione, ac ab omnibus censibus, redditibus, & solutionibus ratione visitatio- nis, vel subjectionis quorumcumque jure debendi quibuscumque Oratoriis, ac perso- nis libertates, praerogative, favores, Con- servatoriae, declarationes, facultates, gra- tiae, indulta spiritualia, & temporalia, tam per felicis recordationis Urbanum II., Eu- genium IV., Alexandrum V., Martinum etiam V., Nicolaum similiter V., Calli- stum III., Pium II., Innocentium VIII., Alexandrum VI., Julium II., Leonem X., ac alios Romanos Pontifices Praedecessores nostros, necnon Imperatores, & Romanos Reges, ac alios Saeculares Principes, etiam circa celebrationem Capituli, & electionem Praelatorum, ac conservationem ejusdem Congregationis, ac illius personarum salu- brem directionem concessa, ac per nonnul- los ex ipsis Praeceptoribus, ac demum per similes memoriae Clementem Papam VII., etiam Praeceptorem nostrum, approbata, & innovata extiterunt.

§.2. Et inter alia Urbanus, tunc, & pro tempore existenti Abbati, ac dilectis filiis conventui Monasterii SS. Trinitatis Cas- sinensis Ord., & Congregationis eorundem, ut tunc pro tempore existens Abbas per ter- ras sui Monasterii, habitas, & habendas, Ecclesias construere, & cum Cruce signare, ac alia Pontificalia, & spiritualia, (sacro- rum Ordinum collatione, Basilicarum, & altarium, ac Chriftatis consecratione, dum- taxat exceptis) exercere possit.

Urbanus II. concessit Ab- bati facultate alia Monaste- ria edifican- di, & Ponti- ficalia (qui- busdam ex- ceptis) exer- cendi.

§.3. Necnon ut de iis, quae a Catholicis Christianis eidem Monasterio Sanctissima Trinitatis, tam inter vivos, quam in ulti- ma voluntate, ubicumque donata, vel le- gata forent, nulli Episcoporum Diecefa- norum licitum esset quartam, vel tertiam partem in ipsis legatis, seu donatis, tam in stabilibus, quam in mobilibus, etiam praetextu cujuscumque consuetudinis exige- re, concessit.

Pis legatus Congregatio- ni ab omni so- lutione exem- tit.

§.4. Et si processu temporis per quos- cumque

1537. Perturbatores excommunicari decrevit.

cumque contra predictorum, ac aliorum privilegiorum per ipsum Urbanum dicto Monasterio Sanctissime Trinitatis concessorum tenorem per aliquos attentatum foret, illud, & tunc viribus vacuum, ac prescriptionem longi temporis non currere decrevit, aut quicumque dictum Monasterium Sanctissime Trinitatis in suis iuribus, possessionibus, & libertatibus laederent, aut etiam perturbarent, liceret dicto Abbati, & suis successoribus, illos cujuscumque preeminentia, sive status forent, auctoritate Apostolica canonica monitione premissa, excommunicare, ac excommunicatos fore denunciare, a qua excommunicatione absolvi non possent, nisi digne satisfacerent, etiam quocumque privilegio illis, quo excommunicari, vel interdicti non possint, forsitan concessio non obstante, nisi de indulto hujusmodi, plenam ac expressam facerent mentionem indulsit.

Eugenius IV. Abbatem S. Pauli extra muros Urbis concessit, postquam cum mitra celebrare, & Minores Ordines Monachis conferre.

§.5. Necnon Eugenius Abbatem pro tempore existenti Monasterii Sancti Pauli extra muros Urbis eorundem Ordinis, & Congregationis, ut cum Mitra, & Annulo, Sandaliis, Tunica, Dalmatica, Missarum solemniam celebrare, & astanti Clero, & Populo benedicere. Ac idem Abbas, ac dilecti filii Conventus ipsius Monasterii S. Pauli Consecrationes Altarium, & Ordinationes Monachorum, qui ad sacros Ordines forent promovendi a quocumque mallent Catholico Antistite, Apostolica auctoritate freti suscipere, quas sine difficultate, ac pravitate exhiberi precepit. Ipseque Abbas dummodo Presbyter esset Minores Ordines hujusmodi Monachis suis ex Apostolica Indulgentia, cum necesse foret, exhibere posset, necnon eidem Abbati, etiam indumenta, quae ad usum Altaris, & in eodem Monasterio forent necessaria, benedicendi facultatem concessit.

Centesariae praescriptione gaudere iussit.

§.6. Ac statuit, & sancivit, ut sicut contra Romanam Ecclesiam non nisi centesaria, secundum Constitutiones canonicas, & legitimas sanctiones currebat praescriptio, ita praefato Monasterio S. Pauli minoris temporis praescriptio non obstitet.

Alexander VI. privilegia praedicta decessit in dubiis, interpretari esse ad favorem Congregationis.

§.7. Et demum Alexander Praedecessor praefatus, Motu proprio, voluit, & declaravit, quidquid dubii in hujusmodi privilegiis, seu aliquo eorum pro tempore emergeret, data verborum ambiguitate, & varia peritorum interpretatione in favorem dictae Congregationis, ac locorum particularium ejus interpretari.

Indulgentia cujuscumque Monasterii, ceteris esse communia.

§.8. Necnon cujuscumque particularis Monasterii ipsius Congregationis privilegia, toti Congregationi praedictae, & illius particularibus Monasteriis communia esse: & ad illa extensa, ac extendi debere decrevit, prout etiam extendit.

Congregatio supplicat Pontifici pro dictorum indulgentiarum confirmatione.

§.9. Cum autem, sicut eadem petitio subungebat, Praesidens, & Definitores, ac Congregatio praefata cupiant singula privilegia, & indulta praedicta, ut uberiori obtineant roboris firmitatem, etiam nostri muniminis praesidio fulciri, pro parte eorundem Praesidentis, & Definitorum, ac

Congregationis Nobis fuit humiliter supplicatum, ut privilegiis, & indultis praedictis robor nostrae approbationis adiacere, ac alias in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Hic ideo Praeterea illa approbat.

§.10. Nos igitur attendentes uberes fructus, quos dictae Congregationis Monachi, qui tamquam mortui mundo, soli Christo, qui est vita, viventes pro universali Ecclesia ad Deum preces in militanti Ecclesia in dies producant, ac Praesidentem, & Definitores, necnon Congregationem praefatos, & eorum singulos a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, a jure, vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos, fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, omnia, & singula privilegia, immunitates, exemptiones, libertates, praerogativas, favores, conservatorias, declarationes, facultates, gratias, concessionem, indulgentias, & indulta spiritualia, & temporalia, Congregationi, & illius Praesidentibus, Visitatoribus, Abbatibus, Prioribus, Monachis, Novitiis, Conversis, Personis, Capellanis, familiaribus, servitoribus, & locis etiam unitis, necnon Ecclesiis, Capellis, membris, & bonis, pro tempore existentibus, in genere, & in specie, tam per praedictos, & quoscumque alios Romanos Pontifices Praedecessores nostros, & Sedem praedictam, quam per Imperatores, Reges & Principes, etiam particularibus Monasteriis, etiam ampliative, vel extensive, aut alias sub quacumque forma, & verborum expressione, communiter vel divisim, concessa, & approbata, ac cum omnibus, & singulis decretis, & clausulis in eis contentis desuper confectas literas, & in eis contenta, & inde secuta quaecumque, quorum omnium tenores, formas, datas, & effectus, ac decreta in illis apposta, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso infererentur, praesentibus pro sufficienter expressis haberi volumus; ex certa nostra scientia, auctoritate Apostolica, tenore praesentium, approbamus, & confirmamus, ac perpetua roboris firmitate subsistere, & firmiter observari, necnon Congregationi hujusmodi, & illius personis suffragari debere decernimus. Supplentes omnes, & singulos, tam juris quam facti defectus, si qui forsitan in Imperatorum, Regum, & Principum concessionibus hujusmodi intervenerint.

Iteraque concedit.

§.11. Et nihilominus pro potiori cautela, ea omnia, & singula, prout per dictos Praedecessores, ac Imperatores, Reges, & Principes, etiam ut praefertur, concessa fuerunt, de novo in omnibus, & per omnia, ita quod Congregatio, ac Praesidentes, Definitores, Visitatores, Abbates, Priores, Rectores, Monachi, & alii supradicti, ac Monasteria, & loca praedicta, omnibus illis, tam in genere, quam in specie concessis, uti,

uti, potiri, & gaudere possint & debeant, & ab impositionibus, decimis, collectis, subsidiis, & oneribus, ac omnibus aliis, & singulis supradictis, etiam ratione Apostolicae Sedis Legatorum, etiam de latere, etiam dicta auctoritate Apostolica pro tempore imponendis liberi, immunes, & exempti existant, nec ad illorum solutionem, seu contributionem cogi, aut desuper molestari, vel inquietari possint, seu debeant, auctoritate, & tenore praedictis, de novo concedimus, & indulgemus, ac statuimus, & ordinamus.

Inhibito in omne perturbatores.

§.12. Distinctus inhibentes quibusvis personis cujuscumque Ecclesiasticae etiam Pontificalis, vel secularis dignitatis, praeminentiae, vel auctoritatis existentibus, ne Congregationem, ac illius Praesidentes, Definitores, Visitatores, Abbates, Priores, Rectores, Monachos, & alios praefatos super hujusmodi privilegiis, & indultis, aut illorum usu, possessione, seu quasi per se, vel alium, seu alios, directe vel indirecte, quovis quaesito colore vel ingenio, impedire, molestare, vel perturbare quoquo modo praesumant, ac eis praecipiendo mandantes, ut Congregationem, Praesidentes, Definitores, Visitatores, Abbates, Priores, Rectores, Monachos, & alios praedictos, illis omnibus pacifice, & quiete frui, uti, potiri, & gaudere permittant.

Clausula hujus concessionis praeservativa.

§.13. Necnon decernentes eisdem privilegiis, indultis, ac praesentibus literis, & in eis contentis clausulis quibuscumque, etiam per quascumque literas Apostolicas, etiam quasvis, generales vel speciales, etiam derogatorias derogatorias, efficaces & insolitas clausulas, ac irritantia decreta, sub quacumque verborum conceptione in se continentia nullatenus derogari posse, nec derogatum censi, nisi de illarum, ac praesentium literarum totis tenoribus de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, ac specifica, specialis, & expressa mentio facta fuerit, ac hujusmodi derogationes per tres distinctas literas eundem tenorem continentes, tribus similiter distinctis vicibus pro tempore existentibus Praesidenti, Definitoribus, & Visitatoribus praefatis legitime intimata, & insinuata fuerint, ac ipsorum Praesidentis, Definitorum, & Visitatorum, ad id expressus accedat assensus, & aliter facta derogationes nemini suffragari. Et sic in praemissis omnibus per quoscumque Judices, & Commissarios, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula derogatoriae.

§.14. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis, quae per singulos Praedecessores praedictos in singulis literis praedictis concessum, fuit non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.

Nulli ergo &c. Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

Datum Romae apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo trigesimo septimo, Non. Novembris Pontificatus nostri Anno IV.

XIX.

Jurisdictione, & facultates Vincentii Cardinalis Neapolitani nuncupati, in Alma Urbe Legati de latere deputati, ob discessum Pontificis, versus Civitatem Placentiae.

Hujusmodi legationum Bullas, quarum magnus est numerus, supervacuas arbitratus sum, & ideo hanc solummodo, & alteram ex antiquioribus, nempe Innoc. VI. Const. I. Cum onus. Tom. III. Par. II. fol. 314. De concessionem jurisdictionum, tempore variari dignoscatur.

PAULUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Dilecto filio Vincentio Tit. S. Mariae Transiberim Presbytero Cardinali Neapolitano nuncupato in Urbe, ejusque territorio, & districtu nostro, & Apost. Sedis Legato, Sal. & Apost. bened.

Pontifex decrevit Placentiam se conferre.

Incet potestatis plenitudo desuper Nobis commissa sit, & universi Gregis Dominici divina disponente clementia, curam habeamus, finem tamen humanae possibilitatis excedere non valentes, considerantesque quod circa singula per Nos in eisdem Apostolica servitutis debitum absolvere non possumus, nonnumquam aliquos, & praecipue S. R. E. Cardinales in solitudinis partem assumimus, ut ipsis vices nostras suppleantibus, ministerium Nobis desuper commissum favente pietate superna, facilius & salubrius exequamur. Et quamvis ad eorum Christifidelium Provincias, Civitates, & loca paternum studium, & diligentiam adhibeamus, ad Almam Urbem tamen nostram aciem nostrae considerationis paternis affectibus dirigentes, illam, cives, incolas, & habitatores ejusdem, tamquam peculiare filios, & devotos, diligentiori cura intuemur, & super eorum felici regimine pacifico, & tranquillo, desiderantes specialiter providere, ut praeserventur a noxiis, & optatis perfruatur incrementis. Cum itaque Nos, pro nonnullis arduis, & urgentibus negotiis Orthodoxae fidei, ac publicum Reipublicae Christianae commodum concernentibus ab ipsa Urbe ad aliquod tempus discedere, & ad Civitatem nostram Placentiam Provinciae Mediolan. Nos conferre, & dimissis in eadem Urbe Palatii nostri, & Curiae Camerae Apostolicae Causarum audientis, necnon Gubernatore, seu Vice-Camerario, ac Vicario, seu ejus Locumtenente, & Senatore, ac aliis ejusdem Urbis Officialibus, Cancellariam nostram sub plumbo, Capella, & nonnullis ejusdem Cancellariae, & Curiae Romanae Officialibus nobiscum ducere intendamus.

1537. Ideo pro Urbis, & Curie Romanæ regimine, Legatum de latere deputat cum facultatibus hic expressis.

§.1. Nos volentes interim, bono & felici Urbis, & Romanæ Curie prædictarum regimini providere, & potissimum ad te, quem etiam in magnis, & arduis sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ negociis verlatum, eximia probitate, & fidelitate, rerumque gerendarum experientia, & præcipua prudentia, ac integritate comprobatum habemus, mentem nostram convertentes, ac sperantes, quod ea, quæ tibi duxerimus committenda, gratia tibi assistente divina, circumspicte, prudenter, iuste, & fideliter exequeris: Te in Urbe prædicta, ejusque territorio, & districtu, ac terris, & locis illi adjacentibus, nostrum, & dictæ Sedis Legatum de latere, in spiritualibus, & temporalibus Vicarium generalem, de Venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. Card. consilio, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, usque ad beneplacitum, vel ad eandem Urbem reditum nostrum dumtaxat, creamus, constituimus, & etiam deputamus.

Facultates concessæ, & quocumque etiam exemptos puniendi.

§.2. Dantes tibi harum serie, pariter & concedentes plenam, liberam, & omnimodam potestatem, & facultatem, ac auctoritatem, Urbem, & loca prædicta cum eorum territoriis, districtibus, & pertinentiis, necnon personas, cives, habitatores, etiam Curiales, & ipsam Romanam Curiam sequentes, seu ad eandem undecumque venientes, dum in ea fuerint, seu in ea degentes, & incolas ejusdem, cujuscumque status, gradus, ordinis, præminentia, dignitatis, etiam Pontificalis fuerint, ac ejusdem Romanæ Curie Officiales existant, etiam si exemptos a quocumque Legationis Officio prætenderent, nostro, & dictæ Romanæ Ecclesiæ nomine gubernandi, regendi, & administrandi prout cœlestis gratia infusio, & tua prudentia persuadebunt, reformandi, & corrigendi, occupata recuperandi, necnon illa, & alia deformata in pristinum & debitum statum reducendi, & jurisdictionem omnimodam exercendi, civiles, & criminales, Ecclesiasticas, & spirituales, & super quibuscumque Monasteriis, Prioribus, Præposituris, Canonicatibus, & præbendis, dignitatibus, personatibus, administrationibus, officiis, ceterisque beneficiis Ecclesiasticis, cum cura, & sine cura, Sæcularibus, & quorumcumque Ordinum Regularibus, & profanas ad forum Ecclesiasticum quocumque jure spectantes, ac mixtas quascumque, tam in dominio nostro, quam extra, per appellationes extrajudiciales, vel Generales querelas, etiam non obstante quod ad ipsam Romanam Curiam legitime devolutæ, aut in alia de juris necessitate tractandæ, seu finiendæ non existant, illarumque, & etiam aliorum quorumcumque, & quibuscumque Judicibus Ecclesiasticis, & Sæcularibus, quacumque auctoritate, dignitate, seu præminentia fulcitis ad Nos, & Romanam Curiam, ac Sedem hujusmodi, & pro quibuscumque gravaminibus, vel definitivis sententiis pro tempore interpositis, primarum, & secundarum, ac ulteriorum appellationum cau-

fas, una cum negocio principali, conjunctim, vel divisim, vel alias, prout tibi visum fuerit, ac omnibus, & singulis earum incidentibus, dependentibus, emergentibus, etiam summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura judicii, sola facti veritate inspecta, alias juxta casum, & prout tibi videbitur, etiam cum potestate citandi in eadem Curia Romana etiam extra eam, per edictum publicum, confilto summarie de non tuto accessu, ac inhibentibus, & quoties fuerit inhibendum, audiendas, cognoscendas, decidendas, & sine debito terminandas committendi.

Facultates committendi causas in Curia, & extra.

§.3. Et pari modo inter Auditores dicti Palatii nostri, seu eorum Locatenen. distribui (ut moris est) facien. & per Signaturam nomine nostro videlicet, si illa iudicibus in Romana Curia per hæc verba, videlicet, *Placet Domino nostro Papa.* Sive extra eam, præterquam ubi Nos fuerimus, dirigenda, per concessum in præsentia Domini nostri Papæ, signan. Ac omnia, & singula per Signaturam iustitiæ concedi, & committi solita concedere, & etiam eisdem Auditoribus, & Locatenen., seu aliis quibuscumque Prælatibus, vel Judicibus, tam in Romana Curia, quam extra eam committendi, seu per te, vel alium, seu alios audiendi, cognoscendi, etiam summarie, simpliciter, de plano, sine strepitu, ut præfertur, etiam, reiteratione terminorum ex stylo Curie, seu natura observari consuetorum, ac etiam illorum omissione, illasque decidendi, & terminandi, causasque ipsas quando tibi placuerit, ab illis, quibus commissa fuerint, tam in dicta Curia, quam extra evocandi, & aliis etiam committendi. Et quascumque sententias, per te, seu etiam alios Judices quoscumque latus, tam in Romana Curia, quam extra eam, etiam si in rem transierint iudicatam, executioni debita demandandi, cum decreto literarum executoriarium, seu mandati executivi, etiam cum invocatione brachii sæcularis, nullitates processuum, actorum, gestorum, & sententiarum, & tollendi, & finiendi, ac restitutionem in integrum adversus rem iudicatam, etiam si tres sententiæ conformes late fuerint etiam gratiose concedendi, dictarum causarum cognitionem, terminationem, & executionem, ac cursum instantiarum, vel etiam fatalium suspendendi, ac restitutionem ad illa etiam concedendi.

Derogandi que omnibus privilegiis, & Constit. per signaturam iustitiæ derogandi solitis.

§.4. Necnon Constitutionibus sel. record. Bonifacii PP. VIII. Prædecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus non tribus dietis, & aliis per Signaturam iustitiæ derogari solitis, & etiam quibusvis privilegiis, & indultis, tam Curie Causarum Camere Apostolicæ generali Auditori, quam aliis ordinariis Judicibus dictæ Urbis, etiam per Nos concessis, & approbatis, etiam quod illi, nisi per Signaturam manu nostra, & Motu proprio concessis derogari non possit, disponentibus, & hæctenus observatis, specialiter, & expresse derogandi.

§.5. Necnon si necessarium fore conspe-

1537. Referendario legationis iustitiæ duos, vel unum deputandi.

Facultates concessæ, & quocumque etiam exemptos puniendi.

spexeris, unum, vel duos Signaturæ dumtaxat Referendarios, quos in alueris, & ad hoc utiles, & idoneos esse cognoveris, qui commissiones iustitiæ hujusmodi referendarie, & Signaturæ per te faciendæ tibi assistente, ac illi interesse licite valeant, durante legatione tua tantum deputandi, & alia quæ S. R. E. Cardinales, qui hæctenus Signaturam iustitiæ habuerunt, & dictæ Urbis Legati facere, & exercere poterunt, & debuerunt, faciendi, & exercendi.

§.6. Omniaque, & singula beneficia Ecclesiastica cum cura, & sine cura, Sæcularia, & Ordinum quorumcumque Regularia, etiam si dignitates, etiam majores, & principales fuerint, & ad illa consueverint, qui per electionem, aut alium modum assumi, intra limites tuæ legationis consistentia (Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, ac Lateranensis, & B. Mariæ Majoris Ecclesiarum) Canonicatibus, præbendis, & illis, quæ ad collationem alicujus ex venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus præfatis, respectu Episcopatum, Titulorum suorum Presbyterialium, aut Diaconalium, vel alias quocumque modo pertinent dumtaxat exceptis) Ac quorumcumque familiarium tuorum continuorum commensalium, nunc, & pro tempore existentium, etiam si ipsa familiaritate recessissent, & in quibuscumque Provinciis, seu locis consistant beneficia Ecclesiastica, etiam si dispositioni Apostolicæ specialiter, vel alias ex quavis causa etiam de necessitate exprimentanda, præterquam familiaritatis nostræ, aut quoad ea, quæ ad dispositionem tuam, ratione Ecclesiarum, vel Beneficiorum tuorum non pertinent, alicujus Cardinalis viventis generaliter reservata, seu ex quavis generali reservatione affecta fuerint, cum illa per cessus vel decessus, aut alias, quavis dimissione illa nunc, & pro tempore obtinentium, etiam si, ut præfertur, reservata fuerint, dummodo etiam illorum commendis cessantibus, vel unionibus temporalibus dissolutis, vel alias quocumque modo vacare contigerit, quibusvis personis, de quibus tibi videbitur, etiam quacumque, quotcumque, & qualiacumque beneficia Ecclesiastica obtinen., & expectan. Necnon, & si extra limites tuæ legationis beneficia aliqua, ut supra qualificata, in Civitatibus, Diocæsesibus, & locis, per duas dietas dictæ Urbi propinquis vacaverint, etiam si, ut præfertur, reservata fuerint, dummodo alicujus ipsorum beneficiorum reservatorum præterquam ex familiaritate nostra, in dictis Civitatibus, & Diocæsesibus vacan. hujusmodi fructus, redditus, & proventus, summam seu valorem annum fecundum communem estimationem viginti quatuor florenorum auri de Camera non excedant, personis idoneis per te eligendis conferendi, de illis etiam providendi, seu illa aliis beneficiis Ecclesiasticis ad vitam uniuersali, annectendi, & incorporandi, verosque ultimarum vacationum modos, etiam si ex illis quævis generales reservationes, etiam in corpore juris clausule, re-

sultent, pro expressis habendis. Ac etiam in ipsa Urbe quamdiu ab ea absentes fuerimus, in quocumque Curiales, & ipsam Curiam sequentes, seu Cortilianos, & Officiales quoscumque ipsius Curie nostræ, & ipsorum officiorum Præsidentes, cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint, dummodo S. R. E. Cardinales non existant, omnimodam jurisdictionem exercendi, eosque pro excessibus puniendi, & prout demeruerint, seu deliquerint, a suorum officiorum exercitio suspendendi, & prout iustitia fuerit, eos eisdem officiis suis privandi, & destituendi.

Facultates concessæ, & quocumque etiam exemptos puniendi.

§.7. Necnon etiam inter Barones, & Milites, Dominos temporales, & nobiles, ac personas alias Sæculares, & Ecclesiasticas, necnon Communitates, & Universitates, ac populos, & omnes alios sæculares, discordes, & differentes, Urbis, terrarum, locorum, & districtus prædictorum pacem, & concordiam facien., & inter eos treguas indicendi, ipsosque ad eas, & ipsarum observantiam quibuscumque pœnis, restrictionibus, sententiis, & censuris, prout tibi videbitur, compellen. concordes in unitatis, & caritatis vinculo conservandi, & confirmandi: rebelles, & delinquentes, ac ejusdem Romanæ Ecclesiæ hostes censuris, & pœnis, tam Ecclesiasticis, quam aliis, etiam pecuniariis, & corporis afflictivis, arcendi, & corrigendi, & ad nostram, & dictæ Romanæ Ecclesiæ unitatem reducendi.

Dispensandi que ad plura beneficia, & circa ætatis, & natalium defectibus.

§.8. Necnon cum tuis, & quinque Prælatorum se afferentium familiaribus, & continuis commensalibus, & decem, quos tu elegeris personis aliis ad duo, & si nobiles, vel graduati fuerint ad tria, seu cum dispensatione, ad duo ad tertium curata, dummodo inter alia non fuerint nisi due Parochiales Ecclesiæ, seu alias invicem incompatibilia sæcularia, etiam majores, & principales personatus, administrationes, vel officia, etiam curata, & electiva, in Cathedralibus, etiam Metropolitanis, vel Collegiatis Ecclesiis, Parochiales Ecclesiæ, vel earum perpetuæ Vicariæ fuerint, & ad duo alia, etiam similia simplicia, non tamen duos Canonicatus, & Præbendas, sub uno, & eodem tecto unius, & ejusdem Ecclesiæ consistentia, si eis, & cuilibet eorum alias canonice conferantur, aut eligantur, præsententur, vel alias assumantur ad illa, & instituantur in eis simul ad vitam, cum potestate permutandi, & commendæ cedendi, toties quoties in titulum, & commendam respective obtinenda. Necnon super ætate in decimo septimo dispensandi, super ætate, & natalium defectibus, ad unum, & in vigesimo ad duo, necnon super defectum patientibus ad quacumque, quotcumque, & qualiacumque beneficia Ecclesiastica, etiam si Canonicatus, & Præbende in Cathedralibus, etiam Metropolitanis, vel Collegiatis Ecclesiis, & alias, ut præfertur, qualificata fuerint, & ad Canonicatus, & Præbendas Cathedralium in undecimo, & aliarum Collegiarum in octavo suarum ætatum annis, & de non promovendo ad septem-

septennium, dummodo infra primum triennium dicti septennii ad Subdiaconatus ordinem se faciat promoveri, vel aliud breve tempus, prout tibi videbitur. Ac etiam de promovendo ad Sacerdotium in vigesimo tertio cum Secularibus Clericis, cum Regularibus vero in vigesimosecundo anno. Et de suscipiendo clericatum, minores, & sacros etiam Presbyteratus Ordines in Romana Curia a quocumque Antifite, & etiam extra eam, etiam extra tempora a jure statuta, in tribus tamen festis diebus, dispensandi.

§.9. Necnon quibuscumque Cancellarie regulis, processibus, acta, & merita causarum, ac etiam premissa omnia, & singula concernentibus, dummodo alteri non tollatur Jus quassitum. Ac etiam juris patronatus laicorum quoad beneficia familiarium tuorum, & alia in limitibus tue legationis vacantia, vel ex tunc vacatura, quae de illo ex consuetudine, vel privilegio fuerint, in totum, alioquin pro medietate patronorum eorumdem derogandi.

§.10. Et quascumque personas, quibus literas tuas vigore presentium concesseris, a quibuscumque excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet tunc, etiam ob non paritionem rei judicate, aut alias in casibus in regula desuper edita expressis, innotati erunt, etiam si per annum, & ultra in illis infortuerint, ad effectum gratiarum suarum dumtaxat consequendum, absolvendi, eorumque omnia, & singula beneficia Ecclesiastica, cum cura, & sine cura, Secularia, & Ordinum quorumcumque regularia, quae in titulum, vel commendam, etiam ex quibusvis concessionibus, ac dispensationibus Apostolicis tunc obtinebunt, & expectabunt, ac in quibus, & ad quae jus tibi quomodolibet competet, quaecumque, quotcumque, & qualiacumque fuerint, eorumque fructuum, reddituum, & provenituum veros annuos valores, ac hujusmodi concessionum, & dispensationum tenores pro expressis habendi.

§.11. Necnon quascumque concessionem, si in evidentem utilitatem, super alienationibus, & arrendationibus perpetuis, seu temporalibus, etiam emphyteuticis, quorumcumque bonorum stabilium ad Ecclesias, Monasteria, dignitates, beneficia, ac loca alia Ecclesiastica, intra limites tue legationis consistentia, cujuscumque valoris existant: in aliis vero locis quantumcumque remotis, usque ad valorem centum florenorum auri de Camera dumtaxat spectantia, cum insertione tamen literarum felicis recordationis Pauli Papae II. Praedecessoris nostri, quae incipit: Cum in omnibus judiciis, communiter, vel divisim concedendi.

§.12. Insuper contradictores, & rebelles quoslibet per amotiones, privationes, depositiones, relegationes, & proscriptiones perpetuas, vel temporales, etiam sententialiter, prout ad ipsam Romanam

Facultas derogandi regulis Cancellariae, & juris patronatus.

Absolvendi quae a censuris.

Commissioes in forma si in evidentem super alienatione bonorum Ecclesie concedendi.

Contradictores etiam coercendi.

Curiam pertinuerint, sub lato appellationis obstaculo, compescendi.

§.13. Omniaque alia, & singula, ad honorem, & statum nostri, & ipsius Romanae Ecclesiae, & populorum commoditatem faciendi, gerendi, mandandi, ordinandi, disponendi, & exequendi, quae necessaria quomodolibet, & opportuna fore cognoveris, & quae Nosmetipsi facere possimus.

§.14. Et nihilominus singulari integritate, fidei constantia, justitia, & reformationis zelo, clara providentia, ac longa, consummataque Urbis, & Curiae praedictarum notitia in te evidentissime comprobatis, necnon maturitate consilii per te audis, & periculosus, nostris, ac dictae Sedis negociis, fidei experientia testimonium perhibente praestitisti, diligenter perspectis, dignum censentes, ut te non minoribus prerogativis, quam Praedecessores nostri Romani Pontifices, alios, qui pro tempore fuerunt, in Urbe Legatos profecti sunt, prosequamur: ultra supradictas omnes, & singulas alias facultates, quae pro quibusvis aliis dictae Romanae Ecclesiae Cardinalibus a tempore pie memoriae Alexandri Papae VI. etiam Praedecessoris nostri in ipsa Urbe deputatis Legatis per quascumque literas, tam sub plumbo, quam in forma brevis, sub quacumque forma, & expressione verborum concessa comperiantur, quarum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, inserti forent, praesentibus pro sufficienter expressis haberi volumus, eidem circumspeditioni tuae, harum serie concedimus, tibi, ut illis omnibus, & per omnia, perinde ac si illa tibi specialiter, & expresse concessa forent, uti, potiri, & gaudere, libere, & licite valeas, indulgemus.

§.15. Decernentes commissionibus manu tua, & vigore presentium, de mandato nostro, ac in praesentia nostra signandis, ac derogationibus eis concedendis, in iudicio, & extra, perinde ac si propria nostra manu signatae fuissent, stari, & indubitam fidem adhiberi, necnon omnia, & singula alia eorumdem presentium vigore, per te, seu de mandato tuo, alias rite pro tempore gesta, & concessa, ac quaecumque quae inde sequentur, valida, & efficacia existere, & suos effectus sortiri debere.

§.16. Sicque per quoscumque iudices quavis auctoritate fungentes, sublata eis quavis aliter iudicandi, & interpretandi, facultate, & auctoritate, iudicari, & interpretari, ac definiri debere, ac irritum, & inane, quicquid secus super his scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.17. Mandantes insuper Gubernatori, Vicario ejusdem Urbis, Auditori Camerae, & Senatori, ac aliis Officialibus quibuscumque in ipsa Urbe praesentibus, necnon omnibus, & singulis Baronibus, Domicellis, stipendiariis, nobilibus, civibus, incolis, & habitatoribus: ac personis aliis Urbis, Curiae, districtorum, & locorum praedictorum, etiam forensibus ibidem pro tempore

Omniaque faciendi, quae Pont. met. facere possit.

Coessio quarumcumque aliarum facultatum alii Legatis concessarum.

Approbatio gerendorum a Legato.

Decretum irritans.

Executorum deputatio.

re degentibus, cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint, in virtute Sanctae Obedientiae, & sub poenis per te infligendis, ut tibi in omnibus pareant efficaciter, & obediant, omni dilatione, & exceptione cessante. Nos enim per te pro tempore facta, concessa, & acta, ac gesta quaecumque, necnon processus, sententias, & poenas, quas per te vigore presentium fulminari contigerit, rata habebimus, & faciemus, auctore Domino, usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari.

§.18. Non obstantibus privilegiis, indulgentiis, tam Apostolicis, quam aliis, generalibus, vel specialibus, sub quacumque forma, & expressione verborum, cuiuscumque, cujuscumque status, gradus, ordinis, vel conditionis, aut Ordinum, etiam Cislericis, Cluniacis, Praemonstraten., Grandimonten., Cartusien., Vallis Umbrosae, Camaldulen., Humiliatorum, Sancti Benedicti, & Augustini, Hospitalium, Hierosolymitan. S. Joannis, & S. Mariae Teutonicorum, Calatraven., S. Spiritus in Saxia, & S. Antonii, seu quorumcumque aliorum Ordinum existant, concessis, confirmatis, & innovatis, ac praedicti Bonifacii Praedecessoris de una, & in Concilio Generali de duabus dietis edita, ac Lateranen., Pictavien., & Generalis Conciliorum, necnon de valore exprimendo, & de concessione faciendi in unionibus, & illarum confirmationibus, ac de infortucentibus in censuris per tempus inibi expressum, & alias, ac de non expediendis literis executorialibus, & sequestris, nisi sub plumbo, & aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Ecclesiarum, in quibus Secularia, & Monasteriorum, & aliorum Regularium locorum, in quibus regularia beneficia hujusmodi forsan fuerint, seu a quibus illa dependere contigerit, & Ordinum quorum extiterint, juramento, confirmatione Apostolica, quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, & aliis quibuscumque praemissis obviantibus, quae omnia, & singula in literis per te super eisdem praemissis concedendis latissime exprimi posse volumus. Praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon quibusvis aliis privilegiis, literis, & exemptionibus eis sub quibusvis verborum formis, & clausulis, etiam derogatoriis derogatoriis, per Nos, & Sedem eandem concessis, & concedendis in posterum, quorumcumque tenorem, existant, per quae praesentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum, impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis, quae quoad hoc cuiquam nolumus suffragari.

§.19. Volumus autem, quod in concessionibus, gratiis, & literis per te vigore presentium faciendis, praesentes literae nullatenus inserantur, sed absque illarum insertionem perinde plenum fortiantur effectum, ac si ipsae praesentes de verbo ad verbum infererentur.

§.20. Tu igitur dilecte fili munus hujusmodi devota mente suscipiens, te in illius executione sollicitum, ac verbo, sermone, & opere studiosum, & diligentem exhibeas, quo ex tuis laboribus, divina favente gratia, optati fructus succedant, quos speramus. Tuque per sollicitudinem tuam, praeter aeternae retributionis premium, merito apud Nos, & Sedem praedictam commendari possis.

Derogatio contrariorum.

Legatus in suis concessioibus non tenetur inferre hanc Constitutionem.

datum, ac si ipsae praesentes de verbo ad verbum infererentur.

Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo trigesimo septimo, undecimo Kalend. Aprilis, Pontificatus nostri An. IV.

XX. Constitutiones Aegidianae, in toto Statu Ecclesiastico, in locis ei immediate subiectis, Carpenfes vero in Provincia Marchiae observentur.

PAULUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI Ad perpetuam rei memoriam.

Officii nostri debitum, quo sumus etiam veris nostrae curae, praesertim tamen in temporalibus creditis, in justitia debitorum, exigit, & ad hoc potissimum Nos inducit, ut in his, per quae justitia unicuique debite ministraretur, & illam exquisitis viis conculcare satagentium malitiis obvietur, ejusdem officii partes propensius impartiamur, ac ea quae propterea provide ordinata, ac etiam Apostolico praesidio sulcita, & extensa comperimus, ut remota omni ambiguitate, firmiora persistant, de novo approbemus, ac alias pro eorum observatione provideamus, prout in Domino conspiciamus salubriter expedire.

§.1. Sane, sicut Nobis innotuit, dudum postquam bon. mem. Aegidius tit. S. Clementis Presbyter Cardinalis, tunc in humanis agens, & fel. record. Innocentii Papae VI. Praedecessoris nostri, ac Sedis Apostolicae in Patrimonio B. Petri in Tuscia, & Ducatu Spoletano, ac Marchiae Anconitanae, Romandiola, Campaniae, & Maritimae Provinciae, necnon Civitatibus, Terris, Castris, & locis, S. R. E. immediate subiectis, & infra limites tunc expressos constitutis, Legatus, necnon in spiritualibus, & temporalibus Vicarius generalis, sufficienti ad id per literas dictae Sedis facultate suffultus, pro tranquillo, & prospero statu Provinciae, Civitatum, Terrarum, Castrorum, & locorum praedictorum, plures laudabiles, honestas, & salubres constitutiones, & ordinationes provinciales ediderat.

§.2. Pie mem. Sixtus Papa IV. etiam Praedecessor noster, tam illas, quam alias ab aliis diversis Romanis Pontificibus, ac Legatis editas, & per dictum Aegidium Cardinalem in unum volumen in sex libros distin-

Mortatur Legatum, ut eus munus diligenter exequatur.

D. P. An. IV. 22. Martii.

Proemium.

Aegidius Cardinalis Legatus ab Innocentio VI. deputatus fuit, ut in Const. I. Cum omni, To. III. P. II. fol. 314.

Sixtus IV. Constitutiones ab Aegidio firmatas, observari iussit, ut in Const. X. II. Et h. Tom. II. P. II. fol. 62.

finctum, collectas, & redactas per eos, qui tunc erant, & pro tempore essent in Provinciis, Civitatibus, Terris, Castris, & locis predictis deputati Legati, etiam de latere, Gubernatores, & eorum Locatenentes, firmiter & inviolabiliter observari debere, statuit, & ordinavit, prout in ipsius Sixti Prædecessoris literis.

Easque ad Urbem, & alia loca extendit.

§.3. Quas etiam ad Urbem, Civitates, Terras, & loca specialis commissionis, & in illis, tunc & pro tempore deputatos Vice-Camerarium, Gubernatores, Thesaurarios, Potestates, Judices, & Officiales extendit, ac sub censuris in eis contentis in eisdem Urbe, ac specialis commissionis Civitatibus, Terris, & locis, sicut in Provinciis firmiter observari mandavit, plenius continetur.

Hic modo Pontifex eorumdem observantiam præcipit.

§.4. Cum autem, sicut accepimus, a nonnullis de viribus literarum prædictarum, & in eis contentorum hæsitetur, sub eo prætextu, quod forsitan non appareat Constitutiones prædictas, in Urbe, & Provinciis, ac Civitatibus, Terris, Castris, & locis prædictis, etiam specialis commissionis, aut aliquibus ex ipsis usu receptas fuisse. Nos considerantes ex hoc necessario non inferri, quod constitutiones, additiones, modificationes, & correctiones prædictæ suum vigorem amiserint, attendentesque, quod fel. mem. Leo Papa X. etiam Prædecessor noster in Lateranensi Concilio novissime celebrato, Ægidianas Constitutiones prædictas, quæ fundamentum totius fere voluminis existunt prædicti, approbavit, & confirmavit, quodque constitutiones prædictæ, ut Nobis a peritis, quibus hanc curam demandavimus, relatum est, & iudicæ, & populis utiles, & proficæ sunt, & propterea volentes omnino effectum suum consequi, & plenum robur obtinere, literas prædictas, quarum tenores præsentibus haberi volumus pro expressis, cum extensione prædicta, & omnibus & singulis decretis, & clausulis in eis contentis, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, & ex certa scientia approbamus, & confirmamus, easque tam in Urbe, quam Provinciis, Civitatibus, & locis prædictis, etiam specialis commissionis, per omnes cujuscumque dignitatis, status, gradus, ac conditionis extiterint: perpetuis futuris temporibus inviolabiliter observari debere.

Clausula subblata &c.

§.5. Sicque per quoscumque etiam Palatii Apostolici causarum Auditores, & quoscumque alios, etiam auctoritate Apostolica deputatos Judices, etiam in pendentibus causis pronunciari, sententiarum, ac definitur debere, sublata eis aliter iudicandi, sententiandi, & definiendi auctoritate, & facultate, irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis occasione, vel causa, & auctoritate contigerit attentari, decernimus.

Iussu publicandi.

§.6. Volumus quoque præsentibus literas in valvis Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, & Cancellariæ Apostolicæ, ac in acie Campi Floræ per aliquem ex Curforibus nostris affigi, & copiam collationatam

dimitti, ut illæ ad cunctorum notitiam facilius valeant pervenire, ne aliquis de illis ignorantiam præterdere possit, nec quomodolibet allegare, cum non sit verisimile apud aliquos remanere incognitum, quod tam patenter fuerit publicatum.

Clausula derogatoria.

§.7. Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon omnibus illis, quæ Sixtus, & Leo Prædecessores prædicti voluerunt non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque. Nulli ergo &c.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo trigésimo octavo, tertio Kalendas Augusti, Pontificatus nostri anno IV.

D. P. An. IV. 28. Julii.

Sequitur Bulla quoad Constitutiones Carpenfens.

PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad futuram rei memoriam.

EX debito pastoralis officii, meritis licet imparibus, nostris humeris impositi, ad ea etiam Nos convenit nostre vigilantie curas adhibere, per quæ universi populi, nostræ potissimum sollicitudini, etiam in temporalibus crediti, salubriter & prospere dirigantur, & per quæ confusionibus extirpatis, jus æqua lance ministretur, & propterea nonnunquam his, quæ ad hoc provide gesta comperimus, ut firma, & illibata persistant, nostræ confirmationis munimen libenter adiciamus, prout temporum & Provinciarum qualitatibus conspicimus in Domino salubriter expedire.

Exordium.

§.1. Cum itaque, sicut accepimus, nuper cum Constitutiones bo. mem. Ægidium tunc tituli S. Clementis olim Presbyterum Cardinalem, tunc in humanis agentem, & in certis Civitatibus, & Provinciis S.R.E. subditis Apostolicæ Sedis de latere Legatum, & Vicarium generalem, salubrem directionem Civitatum, & Provinciarum earumdem concernentes; necnon reliquæ leges, sanctiones, ac ordinationes per diversos alios ipsarum Provinciarum pro Romana Ecclesia prædicta, Vicarios, ac Gubernatores editæ, & per eundem Ægidium Cardinalem suis adjunctæ, & in sex libris redactæ, & partitæ, ob diversarum aliarum, sanctionum, & decretorum per varios Gubernatores Apostolicos, ac etiam per literas nonnullorum Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum, pro rerum, & temporum qualitatibus, præsertim ad usum Provincie nostre Marchiæ Anconitanæ, postmodum editorum, & prædictis Ægidianis adjunctorum, seu alligatorum dubia, repugnantias, absurditates, & confusiones, in iudiciis, ac negociis inter dilectos filios dictæ Provincie homines in varios sensus interpretarentur, ac minus clare intelligerentur, ex quo homines Provincie huiusmodi multiplicum litium involveris, dispen-

Ægidius edidit Constitutiones, ut in præmissis Bulla dicitur, & hic.

spendiis, ac in eorummodis affliciebantur, & involvebantur.

Cardinalis de Carpo illis ad dicit, provincialitate Provincie Marchiæ.

§.2. Dilectus filius noster Rodolphus Tituli S. Clementis, tunc Sanctæ Priscæ Presbyter Cardinalis de Carpo nuncupatus, cupiens Provincie, & hominum prædictorum sublevamini providere, & litibus, ac differentiis pro posse iter præcludere, de mandato nostro etiam tunc dictæ Provincie agentibus id sæpius a Nobis efflagitantibus, singularum etiam additarum Constitutionum, ac Extravagantium prædictarum purgationis, cognitionis nonnullis curiæ generalis ejusdem Provincie peritis demandata, illas repurgare, corrigere, & elucidiores, ac faciliores reddere, in librosque sex ordinatim redigere, & collocare, nonnullis fuis opportune interpositis decretis optime curaverit.

Hic Pontifex has Constitutiones sic supplet approbat, & in dicta Provincia servari præcipit.

§.3. Nos laudabilem dicti Rodulphi Cardinalis operam in Domino plurimum commendantes, cupientesque prout nostro incumbit pastoralis officio providere, quod Constitutiones sic reformatæ, ac in faciliores sensum redactæ, tamquam utiles, & necessariae omnino adimpleantur, & in viridem transeant observantiam, easdem Ægidianas Constitutiones per præfatum Rodolphum Cardinalem, sive ejus agentes, & ad id deputatos purgatas, emendatas, elucidatas, mutatas, alteratas, additas, & in dictos sex libros redactas, suisque locis, ac ordinibus collocatas, omniaque, & singula alia in ipsis sex libris contenta, quæ præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis haberi volumus, ac inde secuta quæcumque tenore præsentium perpetuo confirmamus, & approbamus, ac rata, & grata habemus, præsentibus scripti patrocinio consolidamus. Illaque omnia, & singula in quibusvis causis etiam specialis commissionis vigore commissis, ac tribunalibus, & iudiciis per quoscumque Judices, ac personas cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, conditionis, excellentiæ, & præminentie existentibus, perpetuis futuris temporibus in eadem provincia observari debere, ac quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane fore decernimus, suppletentes omnes, ac singulos juris, & facti defectus, si qui forsitan intervenerint in eisdem.

Quibuscumque non obstantibus.

§.4. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon dictæ Provincie statutis, & consuetudinibus, reformationibus, & Capitulis etiam, ut præsertim, roboratis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§.5. Volumus autem, quod præsentium transumptis &c.

D. P. An. X. 10. Septemb.

Dat. Perusæ sub annulo Piscatoris, die decima Septembris, millesimo quingentesimo quadagesimo quarto, Pontificatus nostri Anno X.

Confirmatio Constitutionis Jul. II. contra Officiales Rev. Camere Apostolicæ quomodolibet in contractibus Cameralibus participantes, & ejus extensio ad omnes intervenientes in Camera, quando de illis agitur, pro eorum attinentibus.

PAULUS PAPA III.

Motu proprio &c.

Alias fel. rec. Julius Papa II. Prædecessor noster, considerans æquum non esse, ut quis in rebus propriis iudex esset, cum interesse, quod in rebus ipsis habet, ei quod iniquum est, justum quandoque videri faciat, & illius iudicium rectum esse non finat, Motu proprio statuit, ac ordinavit, quod Præsidentes, & Clerici Camere Apostolicæ, ac quæcumque alia persona in dicta Camera, & loco camerali intervenientes, etiam si Episcopali, Archiepiscopali, ac majori dignitate fulgerent: Dohanas, Thesaurarias, Salarias, ac alios introitus, & res ad dictam Cameram spectantes, per se, vel alium, in totum, vel pro parte conducere, aut cum illorum conductoribus societatem super eis inire, aut cum conductoribus ipsis quomodolibet participare possent. Diciturque Præsidentibus, Clericis, ac personis, sub excommunicationis late sententiæ, ac privationis quorumcumque officiorum per eos obtentorum poenis, ipso facto incurrendis, inhibuit, ne contra præmissa quomodolibet venire præsumerent, prout in literis desuper in forma Motu proprio confectis, etiam manu dicti Julii Prædecessoris signatis, plenius continetur.

Julius II. prohibuit officiales Camere participare in contractibus Cameralibus, ut in ejus Constit. XI. Pœcepimus. To. III. P. III. fol. 273.

§.1. Cum autem ea, quæ innovantur, magis considerari, & observari soleant, præmissa innovanda duximus. Dictarum itaque literarum tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes, ac præsentibus ad docendum de literis, & tenore prædictis, plene sufficere, & ubique fidem, in iudicio, & extra, absque alia illarum ostensione, vel documento facere, & per omnia, ac si illa exhiberentur, & ostenderentur, decernentes, Motu simili literas Julii Prædecessoris hujusmodi, cum inhibitionibus, poenarum adjectionibus, ac aliis in eis contentis clausulis, approbamus, & confirmamus. Et nihilominus ea, quæ idem Julius Prædecessor per dictas literas statuit, & ordinavit, sub prædictis poenis de novo statuimus, ac ordinamus.

Hic modo Pontifex constituit.

§.2. Et ut plenius in præmissis provideatur, easdem literas ad hoc ut Clerici, Præsidentes, & personæ prædictæ, quarum consanguinei, vel affines, dictas Dohanas, Thesaurarias, Salarias, ac introitus, conduxerint, seu conducere velint, in eisdem Camera, & loco Camerali (dum de locationibus ipsis, & materiis illas concernentibus discutitur, & tractatur) intervenire non possint, extendimus, & ampliamus per præsentibus. Volentes præsentibus, supra dictis Præsidentes, Clericos, ac personas afficere, & contravenientes præfatas poenas incur-

Et extendit, ut inquit rubrica.